

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 Oslo

Dato: 25.11.2011
Vår ref.: 11-729/BKA/EJ/MBW
Deres ref.: 11/4317 MW

(også sendt elektronisk til:
Postmottak@fin.dep.no)

Høring om videreføring av overgangsregler i kapitalkravsforskriften

Det vises til høringsbrev datert 18.10.2011 om videreføring av overgangsregler i kapitalkravsforskriften. Frem til 31. desember 2011 skal institusjoner som beregner kapitalkrav etter risikobaserte, interne modeller i henhold til Basel II-reglene, ha en kapitaldekning som minst tilsvarende 80 prosent av minstekravet til kapital under Basel I-reglene. Finansdepartementet (FIN) peker i høringsbrevet på at det er store forskjeller i beregningene av kapitalkravet knyttet til lån med pant i bolig. Departementet ønsker å begrense forskjellene i kapitalkravsregningen som følger av IRB, og mener at alle institusjoner bør ha mer kapital bak sine boliglån av hensyn til finansiell stabilitet. Videre anføres at kontinuiteten i regelverket må beholdes frem til CRD IV skal gjennomføres i Norge. FIN foreslår derfor at overgangsregelen skal forlenges utover 1. januar 2012.

FNOs hovedsynspunkter:

- Det er ikke generelt behov for å videreføre gulvreglene.
- Forlengelsen av Basel I gulvet avviker fra forslaget til harmoniserte regler under CRD IV
- Bankene påføres ytterligere administrativ byrde ved å måtte opprettholde gamle rapporteringsløsninger

I det følgende vil vi kommentere disse forholdene mer i detalj.

Ikke generelt behov for gulvreglene

- I CRD IV er gulvreglene ment å være en sikringsbestemmelse. Denne skal hindre kapitalnedbygging inntil kapitalkravene som følger av CRD IV er implementert. Gulvreglene er ikke ment som grunnlag for eller egnet til å sikre kapitaloppbygging.

- CRD IV baseres på institusjonsspesifikk risikovekting og det risikobaserte rammeverket fra Basel I og Basel II, med tillegg av nye makroøkonomiske krav. Et prinsipp ved Basel-standardene har alltid vært å knytte høyere risikovekter til mer risikable eiendeler. En videreføring av gulvreglene underminerer risikobasert prising, og vil øke insentivene til å øke risikonivået generelt.
- Gulvreglene er ikke risikosensitive, noe som innebærer at man vil fortsette å "straffe" IRB-institusjoner med lav risiko. Dette resulterer ikke i skjerpede krav for institusjoner som tar høyere risiko. Banker som er godkjent etter standardmetoden, vil ikke finne motiver for å gå over til IRB modeller, da risikovekter for boliglån vil øke (fra 35 prosent til 40 prosent). Det er også urimelig at IRB banker skal ha et høyere kapitalkrav bak sine boliglån, med en effektiv risikovekt på 40 prosent, enn standardmetodebanker med risikovekt 35 prosent. En risikovekt på dette nivået innebærer også et dobbelt så høyt kapitalkrav som hva som er beregnet for IRB bankene under stress/downturn scenarier i stresstester.
- Institusjonene vil få betydelig økt administrativt arbeid og rapporteringsbyrde med CRD IV. For i noen grad å motvirke dette, bør rapporteringskrav etter tidligere CRD-regelverk fortrinnsvis fjernes. Dersom myndighetene mener at det er et begrunnet kapitalbehov ut over CRD IV for den enkelte institusjon, bør dette fortrinnsvis kreves under Pilar 2.
- Behovet for å videreføre gulvet har blitt vesentlig mindre etter at EBA 26. oktober publiserte midlertidige krav til ren kjernekapital på 9 prosent. Dette kravet som ble introdusert som et midlertidig krisetiltak skal implementeres i juni 2012. Det er grunn til å anta at dette kravet kan bli opprettholdt også etter at CRD IV skal tre i kraft 1.1.2013. Etter FNOs syn er det da ikke grunnlag for samtidig å forlenge gulvreglene. Tilsvarende bør det heller ikke være grunnlag for forlengelse av gulvkravene dersom norske myndigheter velger å innføre nye kapitalkrav raskere og strengere enn myndighetene i EU legger opp til gjennom CRD IV. FNO vil for øvrig bemerke at vi ikke er kjent med hjemmelsgrunnlaget for EBAs krav.

Forlengelsen av Basel I gulvet avviker fra forslaget til harmoniserte regler under CRD IV

Forslaget om overgangsregler avviker fra CRD IV på følgende områder;

- 1) Forslaget har ingen utløpsdato. Dermed vil gulvkravet kunne løpe videre så lenge FIN ønsker. Dette harmonerer ikke med intensjonen om at kontinuiteten i regelverket må beholdes frem til CRD IV gjennomføres i Norge. I utkastet til CRD IV er 31. desember 2015 satt som en absolutt sluttdato for hvor lenge gulvreglene kan forlenges. For institusjonene er det meget viktig med forutsigbarhet i regelverket med sikte på kapitalplanlegging. En forlengesklausul uten sluttdato er i denne sammenheng verken ønskelig eller hensiktsmessig. Dette fordi det alltid vil være mulig for FIN å

pålegge institusjonene kapitalkrav ut over Pilar 1 gjennom Pilar 2 dersom man mener at Pilar 1 ikke er tilstrekkelig.

- 2) Institusjoner, som har fått tillatelse til å benytte IRB eller AMA-metode etter 1. januar 2010 eller senere, kan få tillatelse av Finanstilsynet til å holde ansvarlig kapital som minst tilsvarer 80 prosent av kapitalkravet beregnet etter standardmetoden med tillegg av markeds- og operasjonell risiko. Dette samsvarer verken med Basel I eller forslag til CRD IV. Det er en urimelig begrensning at godkjenningsdato skal være avgjørende for forskjellige kapitalkrav. Betingelsene for unntak harmonerer ikke med CRD IV forslaget, hvor EBA skal konsulteres. I forslag til CRD IV kan unntak gis dersom krav til IRB metoder er oppfylt.

Etter FNOs syn finnes ingen reell begrunnelse for å ha særnorske gulvregler. Det er viktig for konkurransevilkårene for norske institusjoner, ikke minst for institusjoner med grensekryssende virksomhet, at bestemmelsene blir harmoniserte med nye og felles bestemmelser i CRD IV.

Tilpasning til nye CRD IV krav er for institusjonene komplekst arbeid. Det kreves betydelige ressurser både til tolkning, implementering, drift og rapportering. Ikke mindre krevende blir det for norske institusjoner når eksisterende særnorske regler opprettholdes selv om nye internasjonale bestemmelser skal implementeres. Hensikten med det nye regelverket er at institusjonene skal bli underlagt bedre regulering inkludert høyere kapitalkrav, ikke generelt mer regulering. EU Kommisjonens forslag til forordning er ment å være et harmonisert regelverk. Det er viktig for næring og tilsyn at norske myndigheter legger til rette for en implementering i tråd med dette.

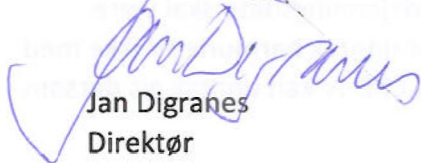
Administrativ byrde ved å opprettholde gamle rapporteringsløsninger

Ved implementering av Basel II utviklet institusjonene nye, omfattende og kostbare rapporteringsløsninger. Mange institusjoner har minst to IT- plattformer for rapportering av kapitaldekning, en for Basel I og en for Basel II. Parallelt med disse utvikles nye løsninger for å møte nye fremtidige rapporteringskrav. Øvrige nordiske tilsynsmyndigheter opphevet kravet til rapportering av Basel I da Basel II ble innført 1. januar 2007. I stedet kreves innsendt data i begrenset omfang. Det er viktig for institusjonene at de gamle rapporteringsløsningene nå kan avvikles.

Gulvreglene opprettholdt slik departementet foreslår, vil virke konkurransevridende. Nasjonale myndigheter har gjennom Pilar 2 de verktøy som er nødvendige for å sikre at bankene har tilstrekkelige kapitalnivåer dersom de skulle være bekymret for at bankene vil frigjøre kapital i innføringsperioden for Basel III. Selv om departementet ikke har fastsatt

dato i forskriftsforslaget nå, forventer FNO at teksten følger bestemmelsene i kommende EU-forordning når denne blir vedtatt.

Finansnæringens Fellesorganisasjon

Jan Digranes
Direktør

Mette B. Wæringsaasen
Fagsjef